

Силабус курсу Політика і релігія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к. політ. н., доц. Томахів Володимир Ярославович

Контактна
інформація

wtomahiv@ukr.net +380673540250

Опис дисципліни

Дисципліна «Політика і релігія» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо аналізу взаємодії політики і релігії, системного викладу теоретичних і практичних проблем їх багатоаспектної взаємодії. Дисципліна орієнтує на розкриття головних засад взаємодії конфесійного та політичного, з'ясування конфесійної специфіки політико-релігійних зв'язків, традицій взаємодії політики та релігії в системі світових та національних релігій та взаємозумовленості політичного та конфесійного на сучасному етапі політичного розвитку.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	Тема 1. Предмет і завдання курсу «Політика і релігія». Релігія як соціальний феномен.	Знати особливості предмету, категоріального апарату, вміти пояснювати взаємодію політики і релігії, аналізувати основні підходи до вивчення та сутності релігії, її основних функцій у суспільстві, взаємозв'язок з політикою.	Поточне опитування
2 / 1	Тема 2. Взаємодія політики і релігії	Проводити аналіз функціонального вияву релігії в політиці, на конкретних прикладах вміти пояснювати етноконфесійні аспекти взаємовпливу релігії та політики.	
4 / 2	Тема 3. Національні релігії як фактор політичного розвитку.	Аналізувати політичні аспекти національних релігій в політиці та пояснювати їх націоідентифікуючий фактор та конфліктний потенціал в полірелігійному суспільстві.	
4 / 2	Тема 4. Політичні традиції світових релігій.	Проводити аналіз політичних традицій світових релігій та виявляти місце політичного у них. З'ясовувати зміст взаємодії держави з релігійними конфесіями в залежності від їхньої	

		приналежності.	Поточне опитування
2 / 1	Тема 5. Еволюція теократичної ідеї походження влади	Аналізувати сутність і місце теократичної теорії походження влади в основних релігіях та використовувати її інструментарій для виявлення традицій теократизму в сучасних світських державах.	
2 / 1	Тема 6. Держава і церква: основні моделі взаємодії	Здійснювати аналіз моделей державно-церковних відносин, та видів правового статусу церкви в системі державно-правових режимів, пояснювати роль релігії у розвитку громадянського суспільства, оперувати основними механізмами фінансової підтримки державою церковних інститутів.	
2 / 1	Тема 7. Поняття релігійного конфлікту та його роль у політиці.	Знати зміст релігійного конфлікту, його основні причини, місце в сучасних світових політичних процесах. Виявляти латентний потенціал релігійних конфліктів в сучасному світі та в Україні, розробляти рекомендації щодо їх запобігання.	
4/ 2	Тема 8. Сучасні християнські конфесійно-релігійні політичні доктрини	Здійснювати аналіз політичного інституту глави держави в порівняльному аспекті. З'ясувати його зміст, місце та роль в процесах прийняття та впровадження політичних рішень в залежності від форми державного устрою, правління та політичного режиму.	
2/ 1	Тема 9. Іслам в системі світової політики	Вміти пояснювати особливості ісламу стосовно інших світових конфесій. Проводити аналіз основних політичних концепцій ісламу, причини виникнення ісламського фундаменталізму та його терористичного потенціалу.	
2 / 1	Тема 10. Зв'язок політики та релігії в історії України	Здійснювати аналіз зв'язку політики та релігії в історії України та пояснювати його вплив на сучасне суспільно-політичне життя. Розкривати роль українського православ'я, державотворчі позиції українського греко-католицизму, місце національних релігій та ісламу в політичній історії України.	
2/ 1	Тема 11. Взаємозумовленість політичного і конфесійного на сучасному етапі політичного розвитку України	Аналізувати взаємозумовленість політичного і конфесійного на сучасному етапі політичного розвитку України. Розкривати політичні орієнтації українського релігійного фактору у політичних передвиборних процесах в Україні та основні проблеми сучасного релігійного життя в Україні.	

Літературні джерела

1. Академічне релігієзнавство: підруч.: за наук. ред. проф. А. Колодного. К. Світ знань, 2000, 862 с.
2. Віллем, Жан-Поль Європа та релігії. Ставки ХХІ-го століття. [пер. з фр.]. К.: Дух і літера, 2006. 331 с.
3. Горбач О. Взаємодія системи "політика - релігія". Укр. нац. ідея: реалії та перспективи розвитку. 2012 . Вип. 24., С. 9-13.
4. Держава і церква в Україні - 2019: підсумки року і перспективи розвитку відносин(інформаційні матеріали). // Центр Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_Religiya.pdf
5. Дисциплінарне релігієзнавство. Навчальний посібник / За ред.. А.Колодного. К., 2010. 219 с.
6. Єленський В. Велике повернення: релігія у глобальній політиці та міжнародних відносинах кінця ХХ – поч. ХХІ століття. Львів, 2013. 473 с.
7. Палінчак М.М., Галда П.П., Лешанич М.М. Релігійний фактор у міжнародних відносинах: Навчальний посібник. Ужгород: Поліграфцентр"Ліра", 2015. 296 с.
8. Fox Jonathan, Sandler Shmuel. Bringing Religion into International Relations. Palgrave Macmillan, 2004. — 212 p.
9. Gill Anthony. The Political Origins of Religious Liberty. Cambridge University Press, 2008. 280 p.
10. Routledge Handbook of Religion and Politics. Routledge 2009. 448 p
11. Joppke Christian. The Secular State Under Siege: Religion and Politics in Europe and Americ. Polity, 2015. 240 p.
12. Kitromilides Paschalis. Religion and Politics in the Orthodox World: The Ecumenical Patriarchate and the Challenges of Modernity. Routledge, 2018. 144 p

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Шкала оцінювання студентів:

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Політика і релігія» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
Усне опитування під час заняття (5 тем по 10 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1.Усне опитування під час заняття (6 тем по 10 балів = 60 балів) 2. Письмова робота = 40 балів	1. Написання КПІЗ, яке включає вибір теми, складання плану, написання роботи = 70 балів. 2. Захист КПІЗ = 30 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом